



Dvacet pět tisíc pacientů za rok

O chudobě a chybějící sociální péči, ale i o možnosti sponzorství nemocničního lůžka hovoří Mgr. Lukáš Laube, který stál dva roky v čele České nemocnice sv. Karla Lwagy v Ugandě, provozované Arcidiecézní charitou Praha.

■ Jak jste se dostal k řízení nemocnice?

Před třemi roky jsem vyhrál konkurz na ředitele. Vystudoval jsem v Berlíně obor veřejné zdravotnictví a lékařská antropologie se specializací na HIV. Pro práci v nemocnici v Buikwe se moje studia hodila. Vždy jsem k takovéto práci inklinoval, a když přišla nabídka, nebylo co řešit.“

■ Mohl byste přiblížit prostředí, kde se nemocnice nachází? A proč vznikla právě tam?

„Vznikla v roce 2007 v Buikwe na východě Ugandy mezi Kampalou, což je hlavní město, a třetím největším městem Ugandy Jinja. Buikwe s asi deseti tisíci obyvateli je typické africké město – shluk chýší a domů, dvě ulice, dva obchody a hospoda.“

Tato oblast je podle statistik oficiálně v pořádku, z čehož vyplývá, že humani-

tární a rozvojová pomoc se soustřeďuje hlavně do oblasti východní Ugandy u Kamarinyang a severní Ugandy, kde probíhala 25 let občanská válka, takže kolem Buikwe působí z rozvojových organizací momentálně jen Arcidiecézní charita Praha. Jenže vidíme, že tato oblast není v pořádku jak z hlediska zdravotního, tak chudoby. Navíc má v této oblasti Charita největší počet dětí adoptovaných na dálku a účelem bylo poskytnout jim kvalitní zdravotní péči, samozřejmě další pacienty nevyjímaje.“

■ Bylo těžké si najít cestu k místním lidem? Jak přijímají přítomnost bělochů a nemocnic?

„Nemocnice je pro ně velmi užitečná – má průměrně 25 000 pacientů za rok. Na druhou stranu jsou bílí lidé na ugandském venkově chápáni jako možnost krátkodobého zisku. To se láme až zhruba po roce, když vidí, že tam člověk má nějaké Boží poslání nebo pracovní záměr. Na druhou stranu i vám dlouho trvá, než Ugandu pochopíte.“

Pro působení tam je důležité, aby vás místní obyvatelé i zaměstnanci respektovali pro vaši práci. Nemocnice má 93 zaměstnanců a jenom ředitel je bílý. Viděl jsem, že je třeba vytvořit pevný systém zásad, aby to nějak fungovalo. Postupně jsem navázal i opravdová přátelství, například s primářem nemocnice,

finančním manažerem, sekretářkou a dalšími, se kterými jsme stále v kontaktu.“

■ Jaká je dlouhodobá vize nemocnice?

„Vnímáme jako důležité směřovat postupně k tomu, aby nemocnice byla více spolufinancována z místních zdrojů. To znamená, že jsme začali vybírat příspěvek, zatímco na začátku byla nemocnice zdarma. Chceme, aby si místní uvědomili, že pomoc z bílého světa není nekonečná a ani nezávazná.“

Nemocnici chceme více specializovat na běžné nemoci v ugandském rurálním prostředí a na zdraví matek a dětí. Nemůžeme postavit onkologii, protože to by bylo drahé, i když rakovina je tam rozšířená. Spousta nemocí má sociální pozadí. Například máte pacienta, který dostane tuberkulózu, ale je zavřený doma a tuberkulóza se šíří prostřednictvím rodiny. Podvyživené děcko může z nutriční kliniky propustit třeba za týden, ale co dál? V poslední době začaly být volně dostupné léky na AIDS, ale že ti lidé nemají co jíst, to se jednu dobu neřešilo. Zkrátka vnímáme, že zde chybí sociální péče, kterou by naše nemocnice neměla suplovat. Bylo by třeba většího zapojení státu nebo programů dalších neziskových organizací.“

■ Prý se v nemocnici o pacienta stará rodina...

„Ano, africký model je 1+1. Do nemocnice nepřijímáte jen pacienta, ale i nějakého návštěvníka, který je povinen se o pacienta starat, hlavně mu vařit. Zdravotní část zajišťují sestry. Samozřejmě když se dostane do nemocnice někdo z ulice, máme sociální fond, ze kterého péči zaplatíme, a sestry se o něj starají. Ale není v našich silách pečovat o každého pacienta. Navíc by to mělo ten efekt, že by v nemocnici byla půlka Buikwe, protože neexistují jiné sociální služby.“

■ Nedávno byla zavedena možnost sponzorství nemocničního lůžka...

„Ano, vytvořili jsme systém, díky kterému je možné na určitou dobu adoptovat nemocniční lůžko. Nejmenší období je týden a částky se pohybují od 300 korun, pak měsíc a nejdéle je rok. Pro chod nemocnice je to velká pomoc. Důležité je to nejen pro dětská lůžka, ale například pro poskytování paliativní péče pacientům, kteří jsou dlouhodobě nemocní a umírají. Zájemci se s tímto projektem mohou blíže seznámit na www.nemocniceuganda.cz.“

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

*Lukáš Laube působil dva roky jako ředitel České nemocnice sv. Karla Lwagy v Ugandě.
Fota: archiv Arcidiecézní charity Praha*

